

GINOP-6.2.3-17-2017-00038

Lemorzsolódás csökkentése a Szekszárdi Szakképzési Centrum tagintézményeiben

Kompetencia alapú képzésekhez bevezetett módszertan leírása

Szakmai megvalósító (tagintézmény) megnevezése, címe:	Szekszárdi SzC Ady Endre Szakképző Iskolája és Kollégiuma
A fejlesztés megnevezése:	Mediáció, resztoratív konfliktus rendezés
A fejlesztés típusa:	Módszertani fejlesztés
A fejlesztés kiemelt céljai:	Középiszolás diákok szociális készségeinek, konfliktuskezelési technikáinak, kommunikációs készségeinek, kooperációs és problémamegoldó technikáinak fejlesztése.
A fejlesztésben érintett célcsoport:	9-12. évfolyam diákjai
A fejlesztés alkalmazási területe:	Diákok egymás közötti (diák-diák) konfliktusainak kezelése képzett kortárs segítők közreműködésével.
A fejlesztés kapcsolódik-e a NAT, helyi szakmai, képzési program valamelyik kiemelt fejlesztési feladatának – nevelési-oktatási-képzési céljának a megvalósulásához? Ha igen, hogyan?	NAT: Az erkölcsi nevelés A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeikért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához. Állampolgárságra, demokráciára nevelés Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a

	törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket.
A fejlesztés részletes bemutatása (előzetes ismeretek, időkeret, felépítés, tananyagtartalom, munkamódszerek, eszközök, tárgyi és személyi feltételrendszer, költségvonzat, pedagógiai és módszertani lépései, résztvevők száma, kivitelezés szabályai, felhasznált források stb.)	
Előzmények: 2019. márciusában a GINOP-6.2.3 pályázat keretében részt vettünk Dombóváron az Apáczai Szakgimnáziumban egy 5 órás tréning jellegű felkészítésen a kortárs mediációval kapcsolatban. 2019. áprilisában felkerestük Nagyatádon az Ady Endre Szakgimnáziumot , ahol évek óta sikeresen alkalmazzák a kortárs mediációt. Felkészítő foglalkozást néztünk meg, továbbá műhelyfoglalkozás keretében „átbeszéltük” a mediáció lényegét.	
Módszerek, eszközök, feltételrendszer: Az utóbbi néhány évben többek között az iskolai konfliktusok gyakorisága, a brutalitásnak a médiában való hangsúlyos megjelenése irányította a figyelmet, az ifjúságot is érintő erőszakra, a megoldatlan és nagyon sokszor megoldhatatlannak tűnő konfliktusokra. Minden pedagógusban és gyermekvédelmi szakemberben nő az igény arra, hogy csináljunk valamit, kezeljük hatékonyan a kialakult helyzetet, ne engedjük elmérgesedni a mindennapi életben természetesen létrejövő feszültségeket, lehetőség szerint előzzük meg, vagy találjunk erőszakmentes megoldásokat a keletkezett konfliktusokra. Az iskolákban különösen nagy jelentősége van e módszerek használatának, a jó példának, mert a jövőnk szempontjából elengedhetetlen, hogy a fiatal generáció rendelkezzen a konfliktusok hatékony, békés, rutinos megoldásának képességével. A kortárs mediáció egy olyan alternatív vitarendezési eljárás, mely az iskolai konfliktusok kezelésére szolgál, és amelyekben a diákok vannak mediátori szerepben. Köztudott, hogy a diákok jobban hallgatnak egymásra, mint a felnőttekre. Az iskolai mediáció alkalmas a viták, konfliktusok emberséges, vesztes mentes, agressziómentes megoldására, a szuverén gondolkodás kialakítására, a felelősségérzet megerősítésére. A tematika a konfliktusok eredetét, kezelésének módjait, a mediáció és annak konkrét alkalmazásait, a mediátori szerepet és technikákat foglalta magába. A konfliktuskezelési képzés önismereti és kommunikációs elemekre épült.	
Első körben a diákok legaktívabb körére, a legnyitottabb, legérdeklődőbb csoportjára a Diák Önkormányzat (DÖK) tagjaira építünk. Azt feltételeztük, ha őket sikerül megnyernünk a módszernek, akkor a mediáció alkalmazása pozitív és követendő értéké tehető az iskolákban.	
A fejlesztés megvalósulása, eredményei és tapasztalatai:	

A tréning 2019 májusában a Szekszárdhoz közeli Szálkán egy napos alapozó képzéssel indult, melynek során teljes körű képet kaptak a jelentkező diákok a konfliktuskezelésről, mediációról. a résztvevők a nap során végig aktívak és együttműködők voltak. A tréning végén minden résztvevő szituációs mediációban is kipróbálhatta magát.

Az egy napos alapozó tréning után, (kéthavi, három havi) rendszerességgel tartottunk megbeszéléseket a kortárs mediátoroknak. Ezen alkalmakor megszerzett ismereteket mélyíthették, valamint a felmerült konfliktus helyzeteket elemezheték szituációs gyakorlatokban. (erre nem került sor)

Mindezzel párhuzamosan az iskolában kértük az osztályfőnököket, hogy az osztályukban felmerülő konfliktushelyzeteket javasolják kortárs mediációra.

A munka során felmerült az **osztály mediációk szükségessége is**. Ezen esetekben az egész osztályt érintő konfliktus kezelésről volt szó. Az egyik osztályban - (10.C) csupa lányokból álló osztály – az osztályközösség klikkesedése történt. A másik osztályban – (11. D) teljes fiú osztály – az órai munka zavarása olyan szintet ért el, hogy nem csak a tanárokat, de már magukat a diákokat is zavarta. Ez még jelenleg (2020 tavasza) folyamatban van.

Mindkét osztályban volt kortárs mediátor aki részt vett a képzésen, így az iskolai szociális segítő irányításával aktívan közreműködtek az osztály mediációban.

A továbbiakban a diáknapon (2020. április 8.) a diákok nagyobb körével szeretnénk megismertetni a kortárs mediációt, mediációs esetfeldolgozások bemutatásával, melyben a kortárs mediátorok vesznek részt.

Ellenőrzés, visszacsatolás bemutatása:

A programot (módszert) a Nagyatádi Ady Endre Szakgimnáziumtól vettük át. Az intézményvezetője rendelkezésünkre bocsátotta az általuk kidolgozott eszközöket. Mentorálásunkat – szükség esetén vállalták. Az általuk kidolgozott eszközöket használtuk/használjuk a foglalkozásokra való felkészülés és a foglalkozások megtartása során.

Nyilvánosság, tudásmegosztás lehetősége:

Amennyiben a centrum vezetőségében, tagintézményeiben igény mutatkozik rá, hogy a programot (módszert) bemutassuk, nagyon szívesen megtesszük kisebb-nagyobb érdeklődő közösség előtt. Szívesen megosztjuk az eddigi tapasztalatokat, eredményeket az érdeklődőkkel.

Az Ady Endre Szakgimnázium által kidolgozott anyagokat, eszközöket – előzetes jóváhagyása után - beemeljük egy közös tudásbázisba.

Balesetvédelmi megfontolások:

Nem releváns

Egyéb megjegyzés:

A programban résztvevők (osztályfőnökök, mediátorok, iskolai szociális munkás) megítélése szerint a program nem csak a közvetlenül bevont diákokat, osztályokat érintette meg, hanem az egész iskola konfliktuskezelési technikájára is kihathat a jövőben.

Kapcsolódó segédanyagok, dokumentumok száma, megnevezése (ld. csatolmányok):

- Tematika kortárs mediációs program bevezetéséhez (iskolai szociális munkás által összeállított képzési program)
- Osztályfőnöki óra keretében megvalósított mediációs foglalkozás tematikája (iskolai szociális munkás által összeállított anyag)
- Fotódokumentáció (mediációs tréningen készített felvételek, 2019. május, Szálka)

Humánszolgáltató Központ Családsegítő és Gyermejjóléti Központ

TEMATIKA

A kortárs meditációs program bevezetéséhez

Téma: Középiskolai kortárs mediáció

Időtartam: 180 perc

Eszközигény: firka papír, toll ceruza, filc, öntapadós névtáblák

A nap célja a kortárs mediáció rövid bemutatása a jelentkezőknek.

Nyitó kör: Az első 10 percben bemutatkozik az iskolai szociális munkás. A délelőtti program ismertetése. Csoportszabályok megbeszélése. Titoktartásra felhívni a figyelmet.

A felmerülő kérdések megválaszolása.

1. játék Ismerkedős játék – Gyűjtsd össze kire igaz 10 perc
2. játék – Csoportkohéziót növelő játékok – székes játék, labdás játék, 20 perc
3. Szünet 5 perc
4. Mediáció elméleti bemutatása – fogalom, cél, résztvevők, mediáció folyamata, lezárás, felmerülő kérdések megválaszolása 30 perc
5. Szünet 5 perc
6. 1. Mediációs gyakorlat 30 perc
7. Szünet 5 perc
8. 2. Mediációs gyakorlat 30 perc

Zárókör: a délelőttel kapcsolatos érzések, benyomások megfogalmazása, mindenki részéről. Gondolatok a programban való további részvételtől. 10 perc

Molnárné Pap Márta
óvodai- és iskolai szociális segítő

Humánszolgáltató Központ Családsegítő és Gyermejjóléti Központ

Problémák és megoldások

Problémamegoldó készségfejlesztéssel kapcsolatos osztályfőnöki óra keretében
megvalósított mediációs foglalkozás

Célcsoport: általános iskola felső tagozatos, középiskolás tanulók

A foglalkozás célja: a foglalkozás során kitűzött cél a problémafeltárás, problémamegoldás folyamatainak megismertetése, asszertív kommunikációs, a döntési, a lényegkiemelő, az életvezetési, az együttműködési, a problémamegoldó és a kritikai gondolkodás képességeinek fejlesztésére.

Interperszonális problémák megelőzése, tolerancia, empátikus készségek fejlesztése. Tudatos döntéshozatal, felelősségvállalás kérdésének körbejárása. Stresszkezelés, szociális készségek, szociális kompetenciák, CQ (*cultural intelligence*) fejlesztése.

Időtartam: 4X45 perc

Helyszín: adott intézmény

Módszer: előadás, interaktív beszélgetés, a téma játékos feldolgozása

Eszközigény: csomagolópapír, vastag filctoll

Csoportvezető/k száma: egyéni és/vagy páros csoportvezető

1. alkalom

1. Bemutatkozás, ismerkedés: - csoportszabályok megalkotása, elfogadása, 5 ujjas szabály
 - a csoport céljának ismertetése
 - ki, mit vár a foglalkozástól
2. Asszertív kommunikáció
Asszertív jogok:

7100 Szekszárd, Vörösmarty utca 5.

tel: 06 74/511 - 482, email cím: szdgyjk@gmail.com, kozpont@humanszekszard.hu
www.humanszekszard.hu

Humánszolgáltató Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Központ

Jogod van ahhoz, hogy tisztelettel bánjanak veled, kifejtsd saját véleményedet, meghallgassanak, hogy komolyan vegyenek, kérd, amire szükséged van, hibát kövess el, és vállald a következményeket, megváltoztasd a véleményedet, azt mondd, nem tudom.

3. Érzelmek felismerése
Érzések cseréje játék és annak feldolgozásán keresztül
4. Zárókör: Ki, hogy érezte magát? Ki, mit kapott a csoporttól/ a foglalkozástól?

2. alkalom

1. Nyitókör: Ki, hogy érzi magát?
2. Problémamegoldó technikák (brainstorming, többszörös szavazás, szívességbank, az ördög ügyvédje módszer stb.)
3. Tűz játék, vagy Barlangjáték
4. Zárókör: Ki, hogy érezte magát? Ki, mit kapott a csoporttól/ a foglalkozástól?

3. alkalom

1. Nyitókör: Ki, hogy érzi magát?
2. Gépeltérítés játék
3. Zárókör: Ki, hogyan érezte magát, mit kapott a foglalkozástól, min változtatna?
Elégedettségi kérdőív kitöltése

4. alkalom

Osztály mediáció levezetése a kortárs mediátorokkal. Az osztályban lévő konkrét problémák megfogalmazása, azok megbeszélése a kortárs mediátorok segítségével.

7100 Szekszárd, Vörösmarty utca 5.

tel: 06 74/511 - 482, email cím: szdgyjk@gmail.com, kozpont@humanszekszard.hu

www.humanszekszard.hu

Humánszolgáltató Központ Családsegítő és Gyermejjóléti Központ

1. sz. melléklet

Barlangbaleset játék

A helyzet:

Kommunikáció, valamint a konszenzusos döntéshozatal gyakorlására ajánljuk.

b) A cél:

A módszer célja, hogy erősödjön a csoporton belüli együttműködés, fejlődjön a közös döntéshozatali képesség, a konszenzusos megoldásra való törekvés.

c) Leírás, folyamat:

Az alábbi kerettörténetet ismertetjük a résztvevőkkel: Egy olyan kutatásvezetői bizottság tagjai vagytok, amely a bezárt emberek magatartásával kapcsolatos programokat finanszírozza. Most rendkívüli ülésre kellett összejönnötök, mert az egyik kísérlettel nagy gond van. Hat önkéntest levittek az ország egyik távoli részében lévő barlangrendszerbe, akik csak rádión tartják a kapcsolatot a kijáratnál levő kutatókkal. Az eredeti tervek szerint az önkéntesek négy napot töltöttek volna a föld alatt, most azonban sziklaomlás és vízbetörés miatt beszorultak a barlangba. Az egyetlen elérhető mentőcsapat szerint a mentés nagyon nehéz lesz, és a rendelkezésre álló eszközeikkel óránként csak egy embert tudnak kihozni, viszont az emelkedő víz miatt összesen 4 órája van a mentőcsapatnak, így néhány önkéntes biztosan megfullad. Az önkéntesek jól tudják vállalkozásuk veszélyeit. Rádión felvették a kapcsolatot a kutatókkal és elmondták, hogy nem tudják a mentési sorrendet felállítani. A kutatási program feltételei értelmében ennek a döntésnek a meghozatala a Ti bizottságotokra vár. Az életmentő berendezések negyven perc múlva érnek a barlang lejáratahoz és a csapatot tájékoztatni kell a mentési sorrendről a besorolási lap kitöltésével. Csak a programanyagból származó információkat tudjátok az önkéntesekről.

A döntés meghozatalához bármilyen helyesnek vélt kritériumot felhasználhattok. Tehát a döntés - az önkéntesek életéről - a Ti kezetekben van! Milyen sorrendet állítotok fel?

ALETTA

34 éves háziasszony, négy gyereke van: a legkisebb 7 hónapos, a legidősebb 8 éves. Hobbija: olvasás, főzés. Pécs mellett, egy szép házban lakik, Budapesten született. Titkos romantikus kapcsolata van egy másik önkéntessel (Imrével).

TOZÓ

19 éves, a Budapesti Egyetemen tanul, gazdag tokiói szülők lánya. Apja gyáros, de országos hírnevet szerzett a hagyományos japán pantomimszínház terén is. Tozó hajadon, de számos előkelő udvarlója van, mivel nagyon csinos lány. Nemrég főszereplője volt egy tévés dokumentumfilmnek is, ami a japán nőkről és az ikebanáról szólt.

7100 Szekszárd, Vörösmarty utca 5.

tel: 06 74/511 - 482, email cím: szdgyik@gmail.com, kozpont@humanszekszard.hu

www.humanszekszard.hu

Humánszolgáltató Központ Családsegítő és Gyermejóléti Központ

JOBE

41 éves, Közép-Afrikában született pap, aki egész eddigi életét az afrikaiak társadalmi és politikai fejlődésének szentelte. Jobe aktívan politizál, és az utóbbi években többször járt az USA-ban és Oroszországban. Nős, tizenegy 6 és 19 év közötti gyereke van. Szabadidejében egy dzsessz-zenekarban játszik.

IMRE

Nőtlen, 27 éves és a hadseregben szolgált tisztként egy ideig Nyugat-Magyarországon, ahol titkos ügynökként lecsapott egy, az osztrák határ mellett tanyázó német terrorista csoportra. Ezért különleges elismerést kapott. Amióta visszatért a civil életbe, nem találja a helyét és elég sokat iszik. Jelenleg egy ifjúsági csoport vezetője, s nagy energiát fektet a fiatalok segítésébe és barlangász-csoportok vezetésébe. Hobbija az úszás. Egy Balaton melletti faluban él.

LÁSZLÓ

42 éves, hat éve külön él feleségétől. Felesége jelenleg mással él tartós kapcsolatban. Baranya megyében született, de most Békásmegyeren lakik. Orvos-kutatóként a Budapesti Kórházban dolgozik és a veszettség gyógyításának elismert szaktekintélye. Nemrégiben olyan olcsó kezelési módot talált fel, amit mindenki saját maga alkalmazhat. A kutatási adatok nagy része még a jegyzetfüzeteiben található, amelyek a megfejtése elég nehéz. Sajnos érzelmi problémái voltak az utóbbi időben, és kétszer ítélték el erőszakos támadásért, legutoljára 11 hónappal ezelőtt. Hobbija a klasszikus zene, az opera és a vitorlázás.

JÓZSEF

54 éves, s élete nagy részét Budapesten élte le. Egy gépipari gumiszíjakat gyártó vállalat vezérigazgatója. A gyárnak 71 alkalmazottja van. A helyi közösségben elismert ember, és önkormányzati képviselő. Nős, két gyereke van, akik már saját családot alapítottak és elköltöztek Budapestről. Most jött vissza Németországból, ahol egy öt évre szóló, komoly gépszíj szállítási szerződésről tárgyalt. Ha a szerződés megkötetik, további 25 embernek teremt munkahelyet. Régi fegyvereket gyűjt és könyvet akar írni a fegyverek fejlődéséről. Lelkes futballrajongó és minden hétfvégén kimegy a Ferencváros-meccekre.

7100 Szekszárd, Vörösmarty utca 5.

tel: 06 74/511 - 482, email cím: szdgyjk@gmail.com, kozpont@humanszekszard.hu

www.humanszekszard.hu

